

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie starogardzkim w 2011 roku
- część prognostyczna**

**Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim
Starogard Gdański, sierpień 2012 r.
Opracował: Marcin Lempkowski**

Sytuacja absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych. Kształtowanie się popytu na pracę w województwie pomorskim.

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2011 roku”. Część pierwsza - **diagnostyczna** ukazała się w marcu 2012 roku i dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Pracy (www.pup.starogard.pl). Raport roczny przedstawia sytuację na lokalnym rynku pracy w odniesieniu do posiadanych przez bezrobotnych zawodów (wyuczonych i wykonywanych) na tle zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na pracowników.

Część druga - **prognostyczna** zawiera informacje dotyczące popytu na pracę w zakładach pracy oraz stanu absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2010/2011, a także szkół ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim. Dane dotyczące popytu na pracę zostały zaprezentowane przez GUS w układzie wojewódzkim, więc odnoszą się do całego województwa pomorskiego, a nie tylko dla powiatu starogardzkiego.

W województwie pomorskim blisko 580 tys. (w 2010 ponad 600 tys.) osób znajdowało się w najlepszej sytuacji na rynku pracy, czyli było osobami pracującymi. Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **zawodów**, sektorów i wielkości jednostek według stanu na dzień 31.12.2011 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE	171300	406745	291326	162705	124014
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9425	36627	19181	13391	13480
Specjaliści	81676	44980	69988	39279	17389
Technicy i inny średni personel	21761	28735	32890	9610	7996
Pracownicy biurowi	18408	61790	36968	23409	19821
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5825	53663	19788	19436	20264
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	385	1734	587	497	1035
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7542	97948	51463	31081	22946
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9263	52694	37751	11843	12363
Pracownicy przy pracach prostych	17015	28574	22710	14159	8720

Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)**, sektorów i wielkości jednostek wg stanu na dzień 31.12.2011 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE	171300	406745	291326	162705	124014
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1886	5090	2161	2436	2379
górnictwo i wydobywanie	-	882	565	225	92
przetwórstwo przemysłowe	4308	129391	87123	29127	17449
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	5894	2092	7241	558	187
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4621	3263	4649	2681	554
budownictwo	1111	47208	14395	14748	19176
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	-	97234	24467	37335	35432
transport i gospodarka magazynowa	10487	22663	21637	4873	6640
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1250	13199	2693	6480	5276
informacja i komunikacja	295	9901	5625	1937	2634
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1491	12985	12141	866	1469
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3702	8422	6574	2998	2552
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4347	18546	5728	4644	12521
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	112	15026	7435	4561	3142
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27188	-	22784	4216	188
edukacja	68724	5321	34785	33438	5822
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29281	9260	27641	7670	3230
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6526	966	2902	2969	1621
pozostała działalność usługowa	77	5296	780	943	3650

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. Według danych GUS na koniec I półrocza 2011 r. w całej Polsce było blisko **61 tys.** wolnych miejsc pracy (z czego 51 tys. pochodziło z sektora prywatnego), w II półroczu 2011 r. natomiast liczba wolnych miejsc pracy wynosiła **45 tys.** Poniższa tabela przedstawia wolne miejsca pracy, które znajdowały się w województwie pomorskim z podziałem według zawodów, sektorów i wielkości jednostek.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE (stan na koniec II kwartału 2011 r.)	525	3039	1716	464	1384
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	24	60	67	12	5
Specjaliści	238	315	403	92	58
Technicy i inny średni personel	137	100	191	16	30
Pracownicy biurowi	54	269	97	44	182
Pracownicy usług i sprzedawcy	8	608	231	5	380
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	8	2	7	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12	753	363	150	252
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	26	763	268	84	437
Pracownicy przy pracach prostych	25	163	94	54	40
POMORSKIE (stan na koniec IV kwartału 2011 r.)	389	1968	1155	597	605
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	30	51	57	20	4
Specjaliści	183	383	319	167	80
Technicy i inny średni personel	59	75	85	14	35
Pracownicy biurowi	29	193	67	69	86
Pracownicy usług i sprzedawcy	10	106	82	8	26
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0	0	0	0	0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11	602	357	114	142
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	39	366	144	62	199
Pracownicy przy pracach prostych	28	192	44	143	33

W powiecie starogardzkim wśród bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2011 roku dominujący odsetek stanowili młodzi ludzie nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych – byli to absolwenci liceów ogólnokształcących. Ta grupa osób stanowi największy odsetek bezrobotnych absolwentów, część z nich studiuje w systemie wieczorowym lub zaocznym, tak, aby w niedługim czasie uzyskać kwalifikacje zawodowe cenione przez pracodawców. Natomiast druga część z tej zbiorowości po zakończonej szkole średniej nie podjęła dalszej nauki, a tym samym jedynie przez staże absolwenckie lub szkolenia może uzyskać niezbędne kwalifikacje, które mogą im pomóc opuścić rejestry osób bezrobotnych. Najmniejszą natomiast liczbę absolwentów reprezentowała grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Problemy z zatrudnieniem może mieć również spora grupa techników informatyków, ekonomistów, administracji, jeśli ci absolwenci zechcieliby zyskać od razu pracę „na etacie” mieliby na terenie powiatu starogardzkiego z tym kłopoty. Warto jednak zaznaczyć, że dla tej kategorii osób urząd pracy przygotował propozycję miejsc stażowych, dzięki tej aktywizacji zawodowej młode osoby mogą rozpocząć swoją ścieżkę kariery zawodowej. Poniższa tabela przedstawia liczbę absolwentów według zawodów, która powinna zakończyć nauczanie w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim w 2012 roku według prognoz tych uczelni w poprzednim roku zgodnych z rejestrami szkolnymi.

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Przewidywani absolwenci w roku 2012
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe			
1	Asystent osoby niepełnosprawnej	10	0
2	Asystent zarządu	10	9
3	Instruktor terapii uzależnień	0	10
4	Opiekun medyczny	19	24
5	Opiekunka dziecięca	0	16
6	Technik administracji	47	95
7	Technik agrobiznesu	0	17
8	Technik architektury krajobrazu	28	24
9	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	61	47
10	Technik budownictwa	19	41
11	Technik ekonomista	66	97
12	Technik farmaceutyczny	18	10
13	Technik geodeta	0	0
14	Technik handlowiec	34	48
15	Technik hodowca koni	40	38
16	Technik hotelarstwa	32	30

17	Technik informatyk	108	60
18	Technik logistyk	18	10
19	Technik masażysta	31	21
20	Technik mechanik	23	29
21	Technik obsługi turystycznej	0	0
22	Technik ochrony środowiska	0	19
23	Technik organizacji reklamy	0	0
24	Technik organizacji usług gastronomicznych	18	11
25	Technik prac biurowych	0	0
26	Technik rachunkowości	17	69
27	Technik rolnik	40	59
28	Technik spedytor	0	0
29	Technik technologii drewna	0	12
30	Technik turystyki wiejskiej	0	0
31	Technik usług fryzjerskich	16	0
32	Technik usług kosmetycznych	25	41
33	Technik weterynarii	0	0
34	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	49	69
35	Terapeuta zajęciowy	0	11
Wykształcenie średnie ogólnokształcące			
1	Bez zawodu	866	1012
Wykształcenie zasadnicze zawodowe			
1	Blacharz samochodowy	4	7
2	Blacharz	9	2
3	Cieśla	0	0
4	Cukiernik	8	7
5	Dekarz	2	1
6	Elektromechanik pojazdów samochodowych	7	12
7	Elektromechanik	1	2
8	Elektryk	6	16
9	Fotograf	1	0
10	Fryzjer	17	26
11	Kamieniarz	2	0
12	Krawiec	0	0
13	Kucharz małej gastronomii	46	48
14	Lakiernik	8	3
15	Malarz - tapeciarz	5	5
16	Mechanik pojazdów samochodowych	46	50
17	Monter - elektronik	4	1
18	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	8	7
19	Murarz	10	10
20	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	1	0
21	Piekarz	5	7

22	Posadzkarz	0	1
23	Rzeźnik - wędliniarz	2	3
24	Sprzedawca	94	68
25	Stolarz	41	63
26	Ślusarz	17	5
27	Tapicer	9	1
28	Złotnik - jubiler	0	1

Źródło: System Informacji Oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Na terenie powiatu starogardzkiego znajduje się jedna wyższa uczelnia kształcąca studentów w roku akademickim 2010/2011 na kierunkach ekonomia oraz politologia. Uczelnia kształci absolwentów jedynie na studiach, gdzie absolwenci mogą uzyskać stopień z tytułem licencjata, co daje możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich. Obecnie Pomorska Wyższa Szkoła Polityki Społecznej i Gospodarczej kształci studentów na następujących kierunkach: politologia, logistyka, pedagogika, ekonomia. Szczegółowe dane dotyczące studentów Pomorskiej Wyższej Szkoły Polityki Społecznej i Gospodarczej w roku akademickim 2010/2011 znajdują się w poniższej tabeli.

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów w roku akademickim 2010/2011		Studenci wg stanu na dzień 31.11.2011 r.	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ekonomia	82	62	68	58
Politologia	40	24	118	80
Pedagogika	-	-	134	123
Logistyka	-	-	134	68
Ogółem	122	86	454	329

Źródło: GUS - badania absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2010/2011 i studentów według stanu na dzień 31.11.2011 r.

Wielu młodych ludzi z powiatu starogardzkiego kształciło się na innych uczelniach wyższych; głównymi uczelniami wybieranymi przez mieszkańców powiatu starogardzkiego były:

- Uniwersytet Gdański,
- Politechnika Gdańska,
- Politechnika Koszalińska,
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,

- Akademia Morska w Gdyni,
- Akademia Medyczna w Gdańsku,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku,
- Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdańsku,
- Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku.

W roku akademickim 2010/2011 najpopularniejszym kierunkiem studiów w Polsce okazało się zarządzanie – liczba kandydatów wyniosła ponad 37,7 tys. Tylko 18% mniej osób ubiegało się o status studenta budownictwa czy pedagogiki. Na wysokim miejscu pod względem popularności uplasowały się również prawo, informatyka oraz ekonomia. Kierunki społeczne, takie jak dziennikarstwo, socjologia, stosunki międzynarodowe, kulturoznawstwo znalazły się dopiero w drugiej i trzeciej dziesiątce zestawienia. Warto równocześnie zwrócić uwagę na dużą popularność kierunków ścisłych: inżynierii środowiska, zarządzania i inżynierii produkcji, mechaniki i budowy maszyn. W tym roku po raz pierwszy w zestawieniu liderów pojawiła się matematyka.¹

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w dużej mierze zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Wzrost gospodarczy zwykle niesie za sobą wzrost popytu na pracę oraz spadek poziomu bezrobocia, natomiast recesja prowadzi do spadku zapotrzebowania na pracę oraz wzrostu bezrobocia. Niezależnie jednak od zmian sytuacji gospodarczej istnieją przynajmniej dwie grupy osób, których pozycja na rynku pracy jest szczególnie niekorzystna. Są to młode osoby rozpoczynające ścieżkę kariery zawodowej oraz osoby starsze. Do jednej i drugiej grupy przyłgnęły pewne stereotypy, utrudniające im awans i karierę. Pierwsza z grup uznawana jest jako perspektywiczna, ale bez potencjału, druga – z potencjałem, ale bez perspektyw. Niebagatelną rolę w poprawie sytuacji tych osób odgrywają podmioty edukacyjne, w tym szczególnie szkoły zawodowe, średnie i wyższe². Przyglądając się sytuacji osób znajdujących się na rynku pracy nie sposób pominąć obrazu tej grupy ludzi, która już za kilka lat - w zależności od decyzji, którą podejmie - wpisze się w lokalny rynek pracy. Wybory gimnazjalistów klas trzecich powinny być dokonywane zgodnie z obowiązującymi trendami na rynku pracy, uwzględniając ich indywidualne predyspozycje do nauki zawodu. Wynikiem tych wyborów są kończone obecnie przez uczniów szkoły ponadgimnazjalne. Tabela poniższa przedstawia szkoły ponadgimnazjalne, do których uczęszczają uczniowie i zawody, jakie zdobędą po zakończeniu szkoły.

¹ <http://www.rynekpracy.pl/artukul.php/wpis.326> z dnia 4 maja 2011 r.

² „Równi na rynku pracy?” Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Frycy, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, s.71

Tabela. Wykaz uczniów w poszczególnych szkołach powiatu starogardzkiego w stanie na dzień 31.12.2011 roku.

Lp.	Nazwa Szkoły	Zawód wyuczony	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2011	Przewidywana liczba absolwentów w 2012 roku
szkoły policealne				
1	Inter-Studium w Starogardzie Gdańskim, ul. Lubichowska 14	Technik administracji	0	5
2	Policealna Szkoła „Akademia Sukcesu” w Starogardzie Gdańskim, ul. Gimnazjalna 1	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0	4
3	Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Technik budownictwa	19	20
		Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	49	26
		Technik logistyk	18	10
		Technik administracji	36	62
		Technik rachunkowości	11	22
		Technik usług kosmetycznych	11	15
4	Policealna Szkoła Zawodowa „Żak” w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Instruktor terapii uzależnień	0	10
		Asystent zarządu	10	9
5	Studium Zdrowia i Urody dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik farmaceutyczny	18	10
6	Studium Zdrowia i Urody w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik usług fryzjerskich	16	0
		Technik usług kosmetycznych	13	26
7	Policealna Szkoła TEB Edukacja w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik informatyk	13	0
		Technik rachunkowości	6	47
8	Szkoły Policealne w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Technik hodowca koni	19	15
		Technik rolnik	17	17
9	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży im. Matki Teresy z Kalkuty w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Terapeuta zajęciowy	0	11
10	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Dorosłych im. Matki Teresy z Kalkuty w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Technik masażysta	17	21
		Opiekunka dziecięca	0	16
		Asystent osoby niepełnosprawnej	10	0
		Opiekun medyczny	19	24
11	Policealne Studium Menedżerskie Novum w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 36/1	Technik masażysta	14	0
		Technik usług kosmetycznych	1	0
12	Policealne Studium Zawodowe w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik rolnik	0	26
13	Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik informatyk	12	0
14	Prywatne Studium Zawodowe „WIEDZA” w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	12	17
		Technik administracji	11	28
szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe)				
1	Technika w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Technik architektury krajobrazu	28	24
		Technik hodowca koni	21	23
		Technik rolnik	23	16
		Technik agrobiznesu	0	17
2	Technikum w Owidzu, ul. Szkolna 6	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	23	30
		Technik ochrony środowiska	0	19
		Technik informatyk	47	28
		Technik hotelarstwa	32	30

3	Technikum Żywnienia i Gospodarstwa Domowego w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	26	33
4	Technikum Nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik ekonomista	66	66
		Technik informatyk	36	32
		Technik handlowiec	34	35
5	Technikum nr 2 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Technik budownictwa	0	21
		Technik mechanik	23	20
		Technik technologii drewna	0	12
		Technik organizacji usług gastronomicznych	18	11
6	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Technik mechanik	0	9
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0	6
		Technik handlowiec	0	13
7	Technikum Ekonomiczne w Skórczu, ul. Kociewska 7	Technik ekonomista	0	31
licea ogólnokształcące				
1	Liceum Profilowane dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Bez zawodu	9	13
2	Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Twoja-Szkoła” w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	52	31
3	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Twoja-Szkoła” w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	0	28
4	Liceum Ogólnokształcące Uzupełniające DLA Dorosłych „WIEDZA” w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	33	39
5	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „WIEDZA” w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	25	26
6	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Akademia Sukcesu” w Starogardzie Gdańskim, ul. Gimnazjalna 1	Bez zawodu	0	21
7	Trzyletnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Akademia Sukcesu” w Starogardzie Gdańskim, ul. Gimnazjalna 1	Bez zawodu	0	22
8	II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	236	218
9	Kociewskie Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Lubichowska 14	Bez zawodu	7	16
10	Kociewskie Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Lubichowska 14	Bez zawodu	7	14
11	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Bez zawodu	12	12
12	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	3	14
13	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	13	10
14	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	7	7
15	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	5	13
16	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Bez zawodu	20	32
17	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK” w Starogardzie Gdańskim ul. Rynek 34	Bez zawodu	0	47

18	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK” w Starogardzie Gdańskim ul. Rynek 34	Bez zawodu	19	43
19	Starogardzkie Autonomiczne Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Zblewska 18	Bez zawodu	21	11
20	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Skórczu, ul. Kocińska 7	Bez zawodu	5	16
21	I Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 34	Bez zawodu	240	223
22	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	0	22
23	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	0	19
24	III Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	72	32
25	Liceum Ogólnokształcące w Owidzu, ul. Szkolna 6	Bez zawodu	50	49
26	Liceum Ogólnokształcące w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Bez zawodu	30	34
zasadnicze szkoły zawodowe				
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Starogardzie Gdańskim, ul. Chojnicka 70	Kucharz małej gastronomii	12	14
		Cukiernik	6	5
		Stolarz	5	3
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Kucharz małej gastronomii	2	0
		Fryzjer	3	0
		Sprzedawca	14	0
		Murarz	3	0
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	1	0
		Blacharz	5	0
		Mechanik pojazdów samochodowych	3	0
		Elektryk	1	0
		Rzeźnik - wędliniarz	1	0
		Piekarz	1	0
		Stolarz	1	20
		Tapicer	4	0
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Kucharz małej gastronomii	2	3
		Fryzjer	2	2
		Sprzedawca	7	4
		Murarz	4	2
		Malarz - tapeciarz	1	0
		Lakiernik	2	1
		Ślusarz	5	1
		Mechanik pojazdów samochodowych	6	4
		Elektryk	1	1
		Rzeźnik - wędliniarz	1	1
		Cukiernik	0	1
		Piekarz	0	2
		Stolarz	5	5
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Kucharz małej gastronomii	29	29
		Fryzjer	11	22
		Sprzedawca	64	61
		Murarz	3	8
		Kamieniarz	2	0

	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Dekarz	1	1
		Posadzkarz	0	1
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	7
		Malarz - tapeciarz	3	3
		Lakiernik	5	2
		Blacharz	4	2
		Blacharz samochodowy	4	7
		Ślusarz	11	4
		Mechanik pojazdów samochodowych	35	42
		Złotnik - jubiler	0	1
		Elektryk	4	13
		Elektromechanik	1	2
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	7	12
		Monter - elektronik	4	1
		Rzeźnik - wędliniarz	0	2
		Cukiernik	1	1
		Piekarz	2	2
		Stolarz	24	26
		Tapicer	4	0
		Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	1	0
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skórczu, ul. Kociewska 7	Fotograf	1	0
		Kucharz małej gastronomii	1	2
		Fryzjer	1	2
		Sprzedawca	9	3
		Dekarz	1	0
		Malarz - tapeciarz	1	2
		Lakiernik	1	0
		Ślusarz	1	0
		Mechanik pojazdów samochodowych	2	4
		Elektryk	0	2
		Cukiernik	1	0
		Piekarz	2	3
		Stolarz	6	9
		Tapicer	1	1

Źródło: System Informacji Oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Sytuacja „debiutantów” na rynku pracy nie prezentuje się tak „różowo” – młodzież to jedna z grup w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, od wielu lat osoby te mają duże problemy z wejściem na rynek i znalezieniem zatrudnienia. Z danych GUS wynika, że niemal co piąta osoba w wieku 15-24 lata nie posiadała pracy. Problemy młodych z podjęciem zatrudnienia nasilają się w okresach zastoju gospodarczego. Im gorsza ogólna sytuacja na rynku pracy, tym gorsze położenie młodzieży i dłuższy czas pozostawania na bezrobociu. Poprawa wskaźników ekonomicznych nie oznacza jednak, że kończą się kłopoty młodych ze znalezieniem pracy. W 2007 i 2008 roku, gdy ogólna stopa bezrobocia w Polsce obniżyła się do poziomu nienotowanego od lat, bezrobocie wśród najmłodszych

uczestników rynku pracy nadal pozostawało dwucyfrowe. Co więcej – było średnio o 10 punktów procentowych wyższe od wskaźnika ogólnego.³

Absolwenci z ostatnich kilku lat są lepiej wykształceni niż generacja z początku i połowy lat 90. Najnowsze pokolenie absolwentów wkracza na rynek lepiej przygotowane do pracy. Mają oni przed wszystkim wyższe kwalifikacje, coraz więcej młodych ludzi wybiera ścieżkę edukacji z nastawieniem na najwyższy poziom wykształcenia, stąd rosnący odsetek uczniów liceów ogólnokształcących. Jednak ta tendencja w ostatnim czasie ponownie uległa zmianie. Wg prof. Krystyny Szafraniec (socjologa młodzieży), współautorki raportu o młodych przygotowywanego na zlecenie rządu, zauważalny jest spadek zainteresowania studiami w ogóle (nawet o 8 pkt proc. w ostatnich 3-4 latach). Młodzi ludzie widzą, że po studiach nie ma pracy, a np. mechanicy czy glazurnicy żyją na poziomie.⁴

Z punktu widzenia szans absolwentów na rynku pracy ważny jest także poziom nauczania w szkole, dostosowanie programu kształcenia do potrzeb pracy zawodowej, a więc prawidłowe proporcje pomiędzy zajęciami teoretycznymi i praktycznymi, jakość realizowanych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także możliwości wyboru zajęć dodatkowych.

Nie ulega wątpliwości, że możliwie szybkie pozyskanie interesującej pracy po zakończeniu nauki jest ważnym celem dla zdecydowanej większości absolwentów. Możliwość zrealizowania tych dążeń ma istotne znaczenie dla młodych ludzi, którzy wkraczając w dorosłe życie i samodzielność zawodową oczekują pozytywnej konfrontacji swoich wyobrażeń z rzeczywistością, pomyślnego sprawdzenia swoich kwalifikacji z wymaganiami na konkretnym stanowisku, zrealizowania swoich oczekiwań związanych z pracą. Niestety, te oczekiwania absolwentów okazywały się często niemożliwe do osiągnięcia, przynajmniej zaraz po ukończeniu nauki.

Szanse absolwentów na uzyskanie pracy zaraz po ukończeniu nauki są dość silnie zróżnicowane w zależności od poziomu wykształcenia. Stosunkowo największe możliwości podjęcia pracy mają absolwenci szkół wyższych, a następnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najmniejsze zaś – absolwenci szkół średnich ogólnokształcących. W lepszej sytuacji po ukończeniu nauki są też mężczyźni niż kobiety.

Oczekiwania pracodawców stale rosną nie tylko w stosunku do absolwentów. To pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji jakie powinien spełniać kandydat do zatrudnienia. Oczekują, aby potrafił wykonywać

³ Portal wiedzy: <http://www.rynekpracy.pl/artukul.php/n.75/email.83109/wpis.157>

⁴ http://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/529573,przyszli_studenci_wybieraja_mniej_szablonowo.html z dnia 08.07.2011 r.

zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i obdarzony był m.in. takimi cechami osobowości jak : innowacyjność, operatywność oraz zdolność do samodzielnego działania. Współczesny absolwent starający się o pracę musi więc już podczas procesu rekrutacji przekonać swojego przyszłego pracodawcę, że jest właściwym i pod każdym względem idealnym kandydatem. Pracownik stanowi wizytówkę firmy, pracodawcy zwracają również uwagę na wygląd zewnętrzny potencjalnego kandydata. Aby sprostać wymaganiom pracodawców młodzi ludzie już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę na temat rynku pracy i jego wymogów. Powinni również doskonalić swoje umiejętności interpersonalne i realnie oceniać własne możliwości. Aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim oferuje absolwentom przewidziane w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*⁵ usługi i instrumenty rynku pracy:

- pomoc w poszukiwaniu pracy w kraju, jak i za granicą,
- poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- szkolenia i przekwalifikowania zawodowe,
- staże zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, prace interwencyjne.

Wiele młodych osób korzysta ze spotkań z doradcami zawodowymi i z liderami klubów pracy by zdobyć wiedzę na temat lokalnego rynku pracy i rozmowy rekrutacyjnej z pracodawcą. Podczas spotkań grupowych bezrobotni dowiadują się, gdzie i jak szukać pracy, redagują CV i list motywacyjny, przechodzą symulowane rozmowy kwalifikacyjne. Młodzi ludzie często korzystają jeszcze z jednej formy pomocy bezrobotnym jakim jest Indywidualny Plan Działania (IPD), czyli osobisty program poszukiwania pracy przygotowany przy współpracy osoby bezrobotnej i poszukującej pracy z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym, specjalistą do spraw rozwoju zawodowego czy też liderem klubu pracy. IPD polega na ustaleniu z pozostającym bez pracy szeregu działań dostosowanych do jego sytuacji osobistej i lokalnego rynku pracy, którego efektem ma być podjęcie zatrudnienia przez osobę lub rozpoczęcie przez nią działalności gospodarczej.

Rynek pracy zmienia się w zastraszającym tempie, jest nieprzewidywalny, co powoduje, iż trudno jest prognozować, jaki zawód jest przyszłościowy, w jakim należy się kształcić. Dlatego każdy młody człowiek stający u progu kariery zawodowej powinien mieć jak najwięcej wiedzy, by móc dokonać słusznego wyboru, który będzie zgodny z jego predyspozycjami, jak również odpowiadał potrzebom rynku pracy i zapewni mu świetlaną przyszłość. Jednym z elementów składających się na tą wiedzę są informacje i wnioski płynące z opracowywanego systematycznie przez Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

⁵ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami)